

finansieringsbehovet for færøsk erhvervsliv, som i stor udstrækning hæmmede mulighederne for vækst og etablering af nye indtægtskilder på øerne. I første omgang var man glad for den nye fond, for endelig var der en mulighed for at sætte gang i nogle nyinvesteringer, der kunne være med til at forøge og differentiere indtjeningsgrundlaget på Færøerne. Men efter kort tid begyndte den positive holdning over for fonden at forsvinde, og i dag har erhvervsudviklingsfonden kun ubetydelig støtte i Nordatlanten. Årsagen er, at man ikke mener, at fonden lever op til de oprindelige hensigter.

Hvis man ser på, hvad fonden har bidraget med på Færøerne, har den kun i ubetydeligt omfang bidraget med en finansiering af nye investeringer. Derimod har den helt alene overtaget United Seafood, der ejer over halvdelen af de færøske fiskefabrikker, og salgskoncernen Faroe Seafood Prime, som er den absolut største eksportør af fiskeprodukter. United Seafood er oprindelig en kriseløsning fra 1992. Virksomheden overlevede så nogenlunde de 2 første år, men endte med at have et underskud på 27 mio. kr., inden fonden overtog virksomheden.

Her i efteråret er fonden kommet ud i økonomiske vanskeligheder, som er forårsaget af underskuddet i de to førnævnte virksomheder, hvilket er resulteret i en anmodning om konvertering af lån til egenkapital.

Tidligere på året fik færingerne mulighed for at deltage i forskellige former for spil, som Dansk Tipstjeneste udbyder. Denne mulighed har man længe haft på Grønland, men på grund af manglende enighed på Færøerne er denne mulighed først nu en realitet. Overskuddet af tipstjenesten uddeles, som de fleste ved, til forskellige kulturelle, sportslige og kirkelige aktiviteter, men efter de første måneder med spil på Færøerne er kun en meget lille del af pengene kommet det færøske kultur- og kirkeliv til gode. Dette har selvfølgelig ikke været nogen ønskesituation set fra færøsk side, men det glædelige er nu sket, at kulturministeren har meddelt, at der meget snart vil blive fremlagt en lovændring, der vil sikre en mere passende pengestrøm fra tipsmidlerne til Nordatlanten. Jeg er meget glad for dette initiativ, som forhåbentlig vil samle stor støtte, også her i Folketingssalen.

Afslutningsvis vil jeg opfordre alle folketingsmedlemmer, der ønsker at bevare et positivt samarbejde i rigsfællesskabet, om at sætte sig ordentligt ind i færøske og grønlandske for-

hold. Det vil formindske risikoen for, at parterne taler forbi hinanden, og jeg ved ikke, om jeg skal være så frimodig at foreslå hele Folketinget med formanden – som er meget positiv over for Færøerne – i spidsen at foretage en rejse til Færøerne næste år og besøge øerne. Jeg tænker ikke bare på at køre til Kirkebø og spise eller sejle rundt om Nolsø med rigsombudsmandens skib, men at tage ud i bygderne og hilse på de mennesker, der lever på Færøerne i dag. I ville være hjertelig velkomne alle sammen, og I ville få den bedste modtagelse, skulle jeg hilse og sige. Det ville sandsynligvis også gavne rigsfællesskabet i stor stil.

Til sidst vil jeg sige, at jeg går ud fra, at statsministeren ikke udskriver valg, før resultatet af Føroya Banki-undersøgelsen foreligger, så problemet ikke skal overtages en gang til af den tredje regering, siden bankkrisen startede i 1992.

Óli Breckmann (KF):

Det færøsk-danske forhold har de sidste par uger været præget af spørgsmålet om bankundersøgelsens uafhængighed og storfilmen »Barbara«. Sorrig og glæde de vandre til hobe. Mesterværket »Barbara« på skrift og lærd vil bestå, men hvordan med rigsfællesskabet?

Det ville måske være for meget forlangt, at statsministeren i sin åbningstale kom med en undskyldning for Justitsministeriets klodsede håndtering af habilitetsproblemet. En lille bemærkning herom ville dog have været på sin plads, men seks linjer om Færøerne i åbningstalen begrænser vel emnevalget. Jeg hører dog ikke til dem, som begræder, at Færøerne kun fik en lille plads i statsministerens åbningstale, for de færøske problemer bør først og fremmest løses af Lagtinget og på Færøerne.

Angående habilitetsspørgsmålet står det fast, at Grønborg og Reckling spillede med åbne kort fra første færd, men det kan man vel ikke utvetydigt sige om Justitsministeriet. Reckling er fratrådt, og jeg håber, at denne af Justitsministeriet skabte tillidskrise får Grønborgudvalget til at tage denne sit livs største opgave endda mere alvorligt med at skrive en tilfredsstillende rapport, der ikke lader nogen tvivl tilbage.

Årsagerne til Justitsministeriets brøler har som bekendt rod i, at Færøerne ikke fik en åben undersøgelse, som Folkeflokkens foreslog og Lagtinget oprindeligt bad om enstemmigt, men blev snakket og presset fra af regeringen. Det lyder måske sammensværgerisk at mistænke